A°. 1832. N°. 119.

# ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 6 October.

## FRANKFORT, den 3den October.

Brieven uit Weenen, van den 26sten September, melden, dat de Oostenrijksche troepen den kerkelijken staat in den loop der maand October zullen verlaten; zullende alsdan, volgens eene getroffene overeenkomst, ook de Fransche troepen Ancona ontruimen. Het hof van Rome meent geen vreemden bijstand meer noodig te hebben, om de rust in zijne staten te handhaven. In de nieuw aangeworvene Zwitsersche regementen en in de meerderheid der landlieden acht hetzelve genoegzame middelen te zullen vinden, om alle verdere ondernemingen van kwaadwilligen te verijdelen.

— De graaf *Pozzo di Borgo*, Russisch gezant te Parijs, heeft eene audientie bij Z. M. den Keizer van Oostenrijk gehad, en alle staatsgezanten hebben eerbezoeken bij dezen uitstekenden staatsman afgelegd. Hij zal nog eenige dagen te Weenen blijven, en vervolgens naar Parijs terugkeeren. Omtrent het oogmerk zijner komst te Weenen verneemt men niets met zekerheid.

— Brieven uit Semlin melden, dat men aldaar tijding heeft, dat het overschot der Turksche armee in Syrie door de Egyptenaren andermaal aangevallen en geheel verslagen is. Men beweert overigens stellig, dat de Porte de hulp van Engeland, Frankrijk en Rusland ingeroepen heeft.

— Lord *Durham*, buitengewoon gezant van Groot-Brittanien, is op zijne terugreis van Petersburg naar Londen, te Frankfort aangekomen.

— De Courant van Karlsruhe behelst het volgende berigt uit Brussel:

« Het vertrouwen op Koning *Leopold* en zijne vroegere populariteit nemen dagelijks meer af, sedert ook de geestelijkheid vele reden heeft, om met den loop der zaken ontevreden te zijn; doch deze partij is zoo verstandig om haar misnoegen nog te verbergen, dewijl zij buitendien, wegens hare deelneming aan de revolutie, door den zendbrief van den Paus getroffen is, en hard daarover aangevallen wordt. Een groot gedeelte van den denkenden middelstand schaamt zich over de tegenwoor[illegible] zaken, en wordt daardoor afkeerig van dezen toestand. Veel misnoegden maakt de Koning ook door zijne afzondering; men kan hem bijna niet genaken, en hij laat deputatien weken lang op audientie wachten. Men weet wel, dat hij meest klagten aan te hooren heeft, doch verlangt van hem, dat hij ook dit onaangename overwinne, daar de natie nog meer verdragen heeft.

## GRIEKENLAND.

Het Grieksche nationale congres heeft den 1sten Augustus de volgende proclamatie uitgegeven:

« De afgevaardigden van het Helleensche volk, tot een nationaal congres vergaderd, achten het van hunnen pligt, aan de natie de hoofdonderwerpen van hare werkzaamheden bekend te maken. De oneenigheden hebben de natie verdeeld en verstoren bij voortduring hare rust. Daar nu de afgevaardigden der natie de algemeene bevrediging derzelve zich ter taak gesteld hebben, zullen zij hunne beraadslagingen en besluiten beginnen met eene volkomene en volledige amnestie te dekreteren. — De Grieksche natie heeft reeds onder andere omstandigheden hare diepe dankbaarheid jegens de drie, bij het tractaat van 6 Julij verbondene monarchen, hare weldoeners, aan den dag gelegd. Heden moet zij echter dezelve in zonderheid betuigen, daar de doorluchtige potentaten, voldoende aan het eenstemmig verlangen der Grieken, het groote werk hunner onophoudelijke hooge voorzorgen bekroond hebben door de verheffing van Z. K H. Prins *Otto*, tweeden zoon van Z. M. den Koning van Beijeren, op den nieuw gestichten troon van Griekenland. Terwijl wij de toetreding der geheele natie tot deze keuze verkondigen, verzoeken wij om de spoedige aankomst van het nieuwe gezag in ons midden. — Eene onzer voornaamste werkzaamheden zal verder bestaan in de herziening van de constitutionnele wetten, welke herziening door het nationale congres van Argos werd verordend, alsmede in het opmaken eener *nieuwe staatsregeling*, welke naar de monarchale vormen zal ingerigt worden, en de regten des troons, alsmede die van het volk waarborgen zal. — De afgevaardigden zullen zich verder met gelijke zorgvuldigheid onledig houden met de beraming der doelmatigste verdeeling der nationale goederen, en hierbij de belangen der natie, alsmede de waarborging der buiten- en binnenlandsche schulden tot grondslag nemen. — Zij zullen ook zorg dragen, ten einde degenen, die te water en te lande voor Griekenland gestreden hebben, behoorlijk beloond worden, en degenen, die schade geleden hebben, alsmede de weduwen en weezen der voor het vaderland gesneuvelde burgers ondersteuning ontvangen, eindelijk zullen zij ook hunne voorzorgen toewijden aan de provisionele regering, welke het land tot aan de komst van het nieuwe gezag besturen zal. — De afgevaardigden hopen met den bijstand der Voorzienigheid en onder medewerking der natie, in het versterkend vertrouwen op de wijsheid hunner bedoelingen, het oogmerk hunner werkzaamheden, beantwoordende aan de verwachtingen van het Helleensche volk, van hunnen souverein en van de hooge alliantie, te zullen kunnen bereiken. — Pronia den (20 Julij) 1 Augustus 1832. (Geteekend) De president *A. Notaras*. De vice-president *A. Maurocordato*. De secretarissen *A. Polyzoides*, *D. Kristides*.»

— Het dekreet van amnestie, in bovenstaande proclamatie vermeld, is denzelfden dag uitgevaardigd.

## ZWITSERLAND, den 28sten September.

De groote raad van Bazel heeft aan den landdag een vertoog tegen de besluiten van den 22sten Augustus en 17den September, betreffende de scheiding van de afgevallene gemeenten, ingezonden. Daarop heeft de landdag den 24sten met 15 stemmen besloten, dit vertoog, zoo wel als een ander uit Liestal, ter zijde te leggen, en de bondgenootschappelijke commissarissen last te geven, om de besluiten van 14 en 17 September in alle deelen uit te voeren en van alle ter hunner beschikking staande middelen gebruik te maken.

## BRUSSEL, den 2den October.

Men leest heden het volgende in de *Lynx:*

Men moet thans aannemen, dat zich een Fransch eskader naar Spithead zal begeven, en de armee van het Noorden Belgie zal intrekken. Vergeefs wordt daartoe bij de constitutie de autorisatie der kamers gevorderd; men heeft het eens zonder autorisatie gedaan, en kan het dus andermaal doen; maar zou zulk eene geduchte tusschenkomst met volkomene toestemming van Engeland plaats hebben? Wij zullen het gelooven als wij het zien. De laatstgemelde mogendheid zou, wel is waar, aldus gelegenheid vinden, om zich van de citadel en de haven van Antwerpen meester te maken; maar zou *Chassé* zulks toelaten? Zou de stad hierdoor niet aan eenen volslagen ondergang blootgesteld worden? Zou men zoodoende Holland den oorlog niet verklaren en zou de Engelsche natie het in haar ministerie goedkeuren, dat zoo de vrede met haar oudste en getrouwste bondgenoot verbroken wierd? Dat brengt haar belang niet mede; dat is, gelijk eertijds, gelegen in de verzwakking van Frankrijk, en het is waarschijnlijk, dat zij bij dit alles slechts hare mededingster in gevaren en ongelegenheden zoekt te brengen, waarin zij haar, na den aangevangen strijd, alleen zal laten worstelen en zich afsloven.

« *Lodewijk-Philippus* verkeert niet in hetzelfde geval; hij heeft zijn woord gegeven; hij heeft gedreigd, hij kan niet terugtreden; reeds trok hij het zwaard en werd genoodzaakt het weder in de schede te steken; eene tweede ijdele vertooning zou hem geheel bespottelijk maken; zij zou hem door de kamers verweten worden; alle partijen zouden er zich tot zijn verderf van bedienen.

« Hij zal dan optrekken,

« Maar hoe zal hij handelen?

« Zal hij Antwerpen gaan belegeren?

« Engeland zal niet gedoogen, dat hij er zich van meester make.

« Zal hij zich naar Maastricht begeven?

« Daartegen zal Pruissen zich verzetten.

« Zullen zijne legers zich met het onze vereenigen, en met hetzelve, als voorhoede, de Hollanders gaan bestrijden?

« Dit mag tusschen schoonvader en schoonzoon goedgevonden zijn; maar de natie moet geraadpleegd worden; zij begeert geene vreemde hulp en wil de speelpop der heerschzucht van hare naburen niet zijn.

« Denkt men overigens, dat de mogendheden van het Noorden er niets tegen zouden hebben? Dat Engeland zelve de Fransche legers met geen naijverig oog onze vestingen zou zien bezetten en de Rijnprovincien bedreigen?

« Wat zou er uit voortvloeijen? een algemeene oorlog, dien Engeland, wat men er ook van zegge, niet met leedwezen zou zien; waarop de groote mogendheden voorbereid zijn en waarvan wij de kosten zouden betalen; want, zoo als meermalen is aangemerkt, Frankrijk zou het winnen of verliezen. In het eerste geval zouden wij bij hetzelve ingelijfd

worden; in het andere geval, zou het koningrijk der Nederlanden hersteld worden. In beide gevallen, zou onze nieuwe onafhankelijkheid verloren gaan.

BREDA, den 4den October.

*(Particuliere Correspondentie.)*

Naar wij van goederhand onderrigt zijn, zullen de metalen kruisen, van de in den tiendaagschen veldtogt veroverde stukken geschut vervaardigd, in den loop dezer maand aan de regthebbenden in deze vesting worden uitgereikt.

De cholera, die sedert eenige dagen wederom eenige personen in deze stad aangetast had, telt ditmaal zeer weinige slagtoffers, en, volgens ons medegedeelde berigten moeten er zich nog slechts twee lijders onder behandeling bevinden.

MIDDELBURG, den 3den October.

De bezetting van de forten de Nolle en de Ruiter is met een aanzienlijk getal manschappen, uit de vesting Vlissingen, vermeerderd.

Den 1sten dezer zeilde voorbij gemelde vesting Zr. Ms. brik *de Windhond*, kommandant *Tengbergen*, op een kruistogt.

UTRECHT, den 4den October.

Uit Luxemburg schrijft men, van den 29sten September, het volgende:

« Het dagblad van Arlon berigt, dat de burgermeesters der gemeenten in het Luxemburgsche aanschrijving van het Belgische bestuur hebben, om het visschen in de meeren te beletten. Het visschen in de meeren?! Nu kunnen wij niet langer twijfelen, of Belgie wil volstrekt eene zeemogendheid worden? — Op de meeren van het groothertogdom zal *Leopold* zijne oorlogschepen en zijne brigantijnen doen exerceren en manoeuvreren.

« De aanstaande minister der Belgische marine, Mr. *Sylvanus*, die zich voor als nog in Londen bevindt, om maritime kundigheden te verkrijgen, heeft aan zijnen ambtgenoot, den Belgischen minister *Goblet*, instructien gezonden aangaande de marine, en deze heeft deswege orders naar Arlon afgevaardigd. De expeditie naar Java zal spoedig gereed zijn.

« Men heeft opgemerkt, dat de Belgische geestelijken zich niet gehaast hebben, om de bulle van den Paus, nopens de verschuldigde onderwerping van alle onderdanen aan hunnen wettigen Vorst (den Koning der Nederlanden,) in de vlaamsche taal aan hunne leken uit te deelen en te verspreiden. Men vraagt, waarom men de vermaningen van den Heiligen Vader poogt te verbergen.

's GRAVENHAGE, den 4den October.

Nopens den stand der onderhandelingen is nog niets met zekerheid bekend en naar het schijnt maken dezelve niet zulke vorderingen als velen wel hoopten.

— Naar sommigen willen, zoude de markies *van Dalmatie*, Fransch gezant aan ons hof, van Parijs eene andere bestemming erlangen en niet in ons land terugkeeren. Voor zijn vertrek heeft Z. Exc. een bijzonder afscheids-gehoor bij Z. M. gehad en heeft hij bij de Koningin zijne opwachting gemaakt.

— De sluiting der zitting van de Staten-Generaal zal werkelijk den 13den dezer plaats hebben. De opening der volgende wordt op den 15den gehouden. De Tweede Kamer zal even als in de vorige zitting zijn zamengesteld, uitgezonderd de heeren *van Sasse van Isselt* en *Hofstede*, wier plaatsen door de heeren *Verheijen* en *Kniphorst* zullen worden vervuld. Nopens de te benoemen drie kandidaten tot het voorzitterschap, kan nog niets met zekerheid worden gemeld. Onderscheidene leden zijn reeds alhier aangekomen en in de volgende week worden er meerdere verwacht.

— Bij koninklijk besluit is de heer *C. D. E. J. Bangeman Huijgens*, Zijner Majesteits buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij de staten van Noord-Amerika, tot den adelstand verheven, met den titel van jonkheer en hoog wel geboren, ten einde al de voorregten te genieten, die bij de wetten van den staat aan den adel van het koninkrijk der Nederlanden zijn of zullen worden toegekend, en zulks uit aanmerking van de diensten, door gem. heer *Huijgens* in Noord-Amerika bewezen, alwaar door zijne zorgen, een gedeelte van de gestolene diamanten van H. K. K. H. de Prinses van Oranje zijn achterhaald en aan Hoogstdezelve gerestitueerd.

— Volgens de laatste berigten, van den 3 October, was de ziekte te Gorinchem, te 's Gravenhage en te Brielle geëindigd, waren er te Vianen nog maar 2, te Woerden 3, te Dordrecht 7 en te Delft 16 zieken in behandeling.

Te Amsterdam waren tot den 4 October 1286 personen aangetast, 697 overleden, 526 hersteld en 63 in behandeling.

Te Amersfoort zijn den 2, 20 zieken bijgekomen, 7 overleden, 2 hersteld; blijven 33 in behandeling.

Te Rotterdam zijn den 3 weder 11 nieuwe zieken gekomen en 7 overleden; blijven aldaar 74 in behandeling.

Te Gouda zijn den 3 weder 2 nieuwe zieken bijgekomen; blijven 7 in behandeling.

Te Leiden is den 3 het getal gebleven, 5 bijgekomen, 3 overleden, 2 hersteld; blijven 39 in behandeling.

Te Schiedam zijn 2 zieken bij de 5 bijgekomen, 2 overleden, 1 hersteld; bleven den 3den 4 zieken in behandeling.

Eindelijk te Haarlem, zijn den 3den 8 zieken bijgekomen, 1 overleden, 3 hersteld; blijven 6 in behandeling.

---

## *Mengelwerk.*

### De Karlisten.

Er behoort eene genoegzame mate van beleid, gezond verstand, ijver lust en goeden wil toe, om, aan het hoofd van een talrijk gezin geplaatst, deszelfs belangen getrouw te behartigen, deszelfs instandhouding, volgens de voorschriften van rede en billijkheid, van orde en opvoeding, van maatschappelijke en zedelijke beschaving en verlichting te bevorderen, en in den aangewezen kring, naar voor het groot gezin belangrijken kring, dat geluk te verspreiden, waartoe elk huisvader, overeenkomstig op hem rustende verpligtingen, gehouden is. Zoo behoort er ook in den oneindig uitgebreider volkskring, voor deszelfs regeringsbestuur eene genoegzame mate van beleid, gezond verstand, bezadigdheid, ijver, lust en goeden wil toe, om dat algemeen heil en geluk te bevorderen of in stand te houden, waarop elk lid van den staat, overeenkomstig deszelfs verkregene regten, eene onbetwistbare aanspraak heeft. Gelukkig derhalve het land, hetzij keizer- of koningrijk of gemeenebest, waar de opgenoemde eigenschappen het onderscheidend kenmerk van het gouvernement zijn; en omgekeerd diep rampzalig, waar die eigenschappen ten eenen male ontbreken. Want; neigt een huisgezin, waarvan het opperhoofd dezelve gedeeltelijk of geheel mist of verwaarloost, binnen korten tijd, ten noodlottigen val, hoe veel te meer zal dit plaats hebben in een rijk of staat, van hetwelk het opperhoofd, volgens SALOMO's gezegde, gelijk staat met een onnoozel kind.

Het werelddeel, dat wij bewonen, bevat een aanzienlijk getal van min of meer verlichte en beschaafde rijken en staten, en in alle zien wij, overeenkomstig derzelver staatkundige inrigting, een regeringsbestuur aan het hoofd geplaatst, op hetwelk de uitsluitende verpligtingen rusten, waarvan wij zoo even gewag maakten. En toch zien wij ginds en elders zoo veel ontevredenheid, zoo veel woeling, zoo veel botsing, zoo veel zucht naar verandering en verbetering! Ontstaat dit alles uit het veronachtzamen dier verpligtingen van de zijde der gouvernementen of uit de veronachtzaming der bijzondere pligten, tot welker vervulling de bewoners dier staten en rijken wederkeerig gehouden zijn? Ziedaar eene vraag, die van zelve bij ons moet oprijzen, als wij den toestand van het hedendaagsch *Europa* wijsgeerig en onbevooroordeeld gadeslaan.

Vestigen wij, om onze tegenwoordige bespiegeling niet te ver te drijven, onze aandacht voor eene poos op *Frankrijk*. Op *Frankrijk*? Ja, omdat dit, door factien van allerlei aard verdeelde, en uit dien hoofde, diep rampzalige land, niet te onregt, sedert de twee laatst verloopen jaren, de toongever van het overige *Europa* mag genoemd worden, en van deszelfs voortdurenden onrust- of ijever, verwarrings-geest veel uitgaat, dat niet alleen andere volken tot niet en leering kan strekken, maar zelfs eenen beslissenden invloed schijnt te oefenen op veler denk- en handelwijs.

In Julij 1830 is dat rijk, door den doordrijvenden wil van sommigen, geheel van staatkundige gedaante veranderd. Vroeger werd het door den beslisten invloed van zekere predominerende geestelijkheid beheerscht; thans door eenen zoogenaamden liberalen geest, die zijne geboorte aan eene trapsgewijs toegenome verlichting te danken heeft. —

Als wij de letterkundige beteekenis van dit uitheemsche woord in eene meer algemeen verstaan wordende taal ontcijferen, dan beteekent die geest zoo veel als vrijzinnige, dat is: gezind om elk het genot zijner zedelijke en maatschappelijke vrijheid onbelemmerd te doen genieten, en ieder den weg open te stellen tot verkrijging of behoud van dat zedelijk en zedelijk geluk, waarvoor de maatschappelijke mensch geschikt, vatbaar en geregtigd is. — Zulk een regeringsbeginsel, indien het ook, volgens ons redelijk begrip, wel het beste zijn, dat Frankrijk met regt konwenschen, en die vorm in allen deele geschikt wezen, om in dat uitgebreide rijk algemeene tevredenheid in stand te houden en meer en meer uit te breiden? — Maar neen, het tegendeel is waar. Onrust, gemor, woeling en twist zijn en blijven er aan de orde van den dag, en wat de maand Julij 1830, tot genoegen van het zoogenoemde vrijzinnige gedeelte van Frankrijks bevolking heeft aan het licht gebragt, mishaagt sedert dien tijd aan een ander, naar men ons algemeen verzekert niet het minste, deel zoo geweldig, dat dit geene pogingen onbeproefd, onaangewend laat, om de bestaande orde van zaken zoo spoedig mogelijk om ver te werpen en het oude, in hun oog alleen geluk aanbrengende, gouvernement te herstellen.

Ligt die ontevredenheid, die veranderings-zucht nu in het wangedrag van het bewuste gouvernement of in het woelende en aan het oude gehechte volks-gedeelte?

Dat er menschen op aarde noodig zijn, om menschen te besturen, is eene waarheid, die voorzeker ieder met ons beaamt, en hierdoor elk regerings-bestuur, in het klein zoo wel als in het groot, aan gebreken onderworpen is; bijgevolg ook het hedendaagsche Fransche. Maar evenzeer als dit gestelde ontegensprekelijk is, meenen wij te mogen veronderstellen, dat het Parijsche bestuur, om deszelfs individueel belang, hetwelk met het algemeene volksbelang in het naauwste verband staat, zoo veel mogelijk zijn best wil doen, om de pligten te vervullen, die op hetzelve rusten. En toch zien wij die pogingen niet gelukken; toch neemt de heerschende partijzucht er dagelijks toe, en wordt de toestand van het Julij-Koningschap hoe langer hoe moeijelijker. Er moet dus een andere grond voor het veldwinnende kwaad zijn; en wij gelooven dien gevonden te hebben, als wij aannemen, dat het hedendaagsche Fransche gouvernement, in geene deele, overeenkomstig den algemeenen volkswil is daargesteld; dat de hoofdoorzaak van dit kwaad ligt in het nu ten eenemale gedwarsboomd en in deszelfs gezag verkorte, dominerend-gezinde gedeelte eener vroeger hoogst magtige geestelijkheid. Het aanzien of liever de erkenning van het hedendaagsch Fransch gouvernement zou hoogstwaarschijnlijk naar wensch zijn, van dat aanzien, die erkenning eenen gunstigen invloed op de gezindheden en handelwijzen der Fransche natie uitoefenen, indien de raddraaijers der Julij-revolutie den waren middenweg hadden ingeslagen en der eeuwig rustelooze Karlistische partij, en de daarmede verbondene, door ons bedoelde, geestelijkheid het stilzwijgen hadden opgelegd door het aannemen van HENDRIK V tot Koning, onder voogdijschap van LOUIS PHILIPPE, die, volgens liberale grondbeginselen, den vorst van verwachting zou hebben kunnen vatbaar maken voor de beoefening der pligten, verknocht aan de volksvrijheid welke het geslacht der negentiende eeuw verre boven de monarchale grondstellingen der middeleeuwen aankleeft en voorstaat. Daar wij intusschen het tegendeel hebben zien gebeuren en LOUIS PHILIPPE zich zelven op den troon geplaatst heeft, kan het geene verwondering wekken, de aanklevers van het oude koningshuis, de karlisten, kosten noch moeite te zien sparen, om hetzelve hersteld te zien, wijl zij het tegenwoordige regerings-bestuur altijd van een onregtvaardig eigendomsbezit meenen te kunnen en moeten beschuldigen. Het Philippische gouvernement beleid, ijver, welwillendheid, zucht ter handhaving van algemeene orde en ter bevordering van algemeene welvaart te ontzeggen, zou onbillijk zijn; maar het voldoet, het beantwoordt met al die gezindheden niet aan de gevoelens der onderdrukte partij, die haren laatsten stuiver gaarne uitgeeft, als zij slechts de overtuiging mag behouden, dat haar aanhang zich verder en verder uitbreidt; die geene middelen onbeproefd laat, om die uitbreiding te verwezenlijken en vooral door hare dagbladen, die zij in menigte tracht uit te venten of ook wel om niet ronddeelt, ja zelfs met bijvoeging van belooningen, op den volksgeest zoo veel mogelijk in haar belang zoekt te werken. De voornaamste dier dagbladen zijn de *Gazette de France* en de *Quotidienne*, door zekeren schrijver slangen genoemd, en wel de laatste eene ratelslang, omdat het zijne kwaadwillige bedoelingen, aansporing tot opstand namelijk, minder vermomd doet uitkomen en wereldkundig maakt. *De Gazette*, zegt dezelfde schrijver, beoefent de rustige wijze van handelen der jezuiten; de *Quotidienne* geeft zich meer aan het botvieren van driften en hartstogten bloot, kenmerkt meer den wrevel en gekrenkte heerschzucht van eenen vernederden adel en geestelijkheid. En, in weerwil dier nutteloze pogingen, moet het Julij-koningschap zich zoo goed mogelijk trachten staande te houden, trachten te zegevieren op deszelfs belagers en haters. Moeijelijke toestand voorwaar, bij al de moeijelijkheden nog bovendien door zoogenoemde ultra-liberalen en republikeinen dagelijks schier vermenigvuldigd wordende. De tijd zal en kan alleen ons leeren of de veder der geschiedenis den naam van LOUIS PHILIPPE op de lijst dier vorsten zal kunnen plaatsen, die op lot en omstandigheden hebben weten te triumferen, of op de lijst der zulken, die voor beider overmagt hebben moeten bukken.

## Staatkundig ketelmuzyk.

Tot het gebied der schoone kunsten, die de maatschappelijke mensch zich ter aangename verpoozing, of ter uitsluitende beoefening, als zin- en zielsgenot bevorderend heeft toegeëigend, bekleedt de geestverheffende, geestverlevendigende en genoegen kweekende muzijk, in onze moedertaal door het woord toonkunst, schoon, eigenlijk gezegd, gebrekkig overgezet, eene eerste plaats. Al wat door de weldadige hand der wonderen voortbrengende natuur met een muzikaal gehoor en een, voor muzijk gestemd gevoel bedeeld is, rekent zich gelukkig of zelf tot het getal harer practici of tot dat harer beminnaars te behooren; dewijl de zoodanigen, als menschen-kinderen, in geest verheffende, geestverlevendigende en genoegen kweekende ontspanning of uitspanning een bijzonder behagen scheppen en elke gelegenheid gretig aangrijpen, die hun zoo veel genots verschaft. Van daar, dat wij onder de meeste volken onzes aardbodems muzijkanten en muzijk-instrumenten aantreffen; maar niet overal denzelfden trap van beschaving, dezelfde wijze van beoefening in gezegde schoone kunst. De rommelpot van den Hottentot, de doedelzak van den noordschen beerenleider, de bas van CREMONA, de viool van PAGANINI, de fluit van DROUET, het kerk-orgel, bewijzen ons zulks ten duidelijkste. Wat voor den eenen mensch genoegelijk, ziel- en zinbevredigend klinkt en naar zijne individuele wijze van hooren wel luidt, is voor den anderen vervelingwekkend, onvolledig, onbehagelijk. Het algemeene muzikale doel wordt intusschen bereikt, indien de beoefenaar voor zich zelven of zijne hoorders genot en vreugde mag smaken of weet te bevorderen. De negentiende eeuw, zoo rijk in uitvindingen, is ook niet achterlijk gebleven in het daarstellen of volmaken van nieuwe muzijk-instrumenten; getuige de hedendaagsche gehalte en vorm van het piano-forte, het melodium, panharmonicum, kleppen-hoorn enz. Zelfs de jongste Fransche revolutie heeft ons iets nieuws van dien aard opgeleverd, waarvan de voortreffelijkheid in het *Frankrijk* zoo getrouw naäpend *Belgie* reeds meer en meer begint erkend te worden, en wel: *het staatkundig ketelmuzijk*. Reeds vroeger schijnt dit vreemdsoortig toonkunst-product in de provincien *Luik* en *Henegouwen* bekend geweest te zijn, niet zoo zeer om de blijde opgewondenheid van derzelver beoefenaars als wel om derzelver misnoegen over eene of andere niet met hun gevoelen instemmend voorval aan den dag te leggen.

Zoo lezen wij in het legendenboek onzes woeligen en onrustigen tijds, dat in gezegde provincien een weduwenaar, die, vroeger dan een jaar na den dood zijner vrouw, zich eene tweede gade aanschaft, of een grijsaard, die een jong meisje tot vrouw neemt, of om andere oorzaken, die der bedil- en praatzucht voedsel geven, zich aan het uitjouwen zijner buren door middel van ketel-muzijk blootstelt; dat is, zich vereerd ziet met het vergaderen voor zijne woning van eenige grimmige lieden, hoogstwaarschijnlijk meest vrouwen, die op ijzeren of koperen pannen, ketels, platen met klank gevende instrumenten als tangen, poken en schoppen, slaan en razen, dat het een aard heeft. Van lateren datum en wel van de dagen der gezegende Julij-revolutie af, dagteekent zich echter, naar het schijnt, de toepassing dier heidensche muzijk ook op staatkundige omstandigheden en wel bijzonder op de verkiezing der volks-vertegenwoordigers. Valt zulk eene verkiezing, bij voorbeeld tegen den zin of meening van sommigen uit, dan vergaderen de zoodanigen, ten minste in sommige streken van *Frankrijk* en *Belgie*, zich voor de woning van den aanstaanden representant en onthalen hem op gezegde heidensche oppositie- of staatkundige- potten- en pannen-disharmonie; en daartoe heeft zulk eene dus muzicerende vergadering, ten minste in *Belgie*, volgens artikel 18 van de nieuwe constitutie — zoo als de autheurs van den *Lynx* bewijzen — het volste regt, aangezien, luidens dat artikel, alle Belgen vrijheid hebben hunne gevoelens openlijk bekend te maken. Welk eene verpligting heeft de muzikale wereld, om hier van geene andere kunstwerelden te gewagen, alzoo mede niet aan revolutien, zoo als de Fransche en Belgische? Wat gezegde toonkunstige beoefening voor als nog gebrekkigs moge daarstellen, zóó zelfs, dat er lieden zijn, die hun hoogste misnoegen over dergelijke serenades bij politie-proces-verbaal te kennen geven: wij mogen, zoo als van alle kunsten, die bij derzelver ontluiking altijd gebrekkig en onvolkomen zijn, immers in de beschaving kweekende dagen, die wij de eer hebben te beleven, van genoemde potten- en pannen-muzijk eene gewenschte volmaking te gemoet zien; opdat men haar in het vervolg misschien wel, bij het stemmen over belangrijke onderwerpen, als gepast oppositie-middel, in practijk gebragt zie, en deze nieuwe uitvinding alzoo dienstbaar worde aan het voordeel en belang van drie der nuttigste ambachten; het smeden, koper- en blikslaan.

## Letternieuws.

*Quelques observations*, par E. W. VAN DAM VAN ISSELT, *membre de la 2e Chambre des États Généraux, commandant d'un corps de Chasseurs Volontaires.* (Leeuwarden, G. T. N. SURINGAR.)

Een woord op zijn pas, kort maar krachtig en zaakrijk, en vooral rondborstig voorgedragen; opregte liefde voor, en onkreukbare trouw aan Vorst en Vaderland; zuivere reine hulde aan licht en waarheid, onverzoenlijke en regtmatige afkeer van duisternis en logen; ziedaar wat gevonden wordt in deze weinige regelen, geschreven door eenen man, die door braafheid en trouw, door burgerzin en burgerdeugd, meer nog dan door het standpunt, waarop hij in de maatschappij geplaatst is, de achting verdient van een ieder, die edel denkt en gevoelt. — Wij hebben gemeend onzen lezers eene wezenlijke dienst te bewijzen door in twee of drie volgende Nos. eene gedeeltelijke Hollandsche vertaling (van deze door den achtenswaardigen schrijver, om goede redenen in het Fransch gestelde brochure) aan te bieden. De redactie van het Dagblad, in Gel-

derlands hoofdstad uitkomende, rekent het zich daarenboven tot pligt, dit gering, maar opregt bewijs van hare hoogachting toe te brengen, aan den waardigen afgevaardigde uit *Gelderland*, die getoond heeft en nog toont, mond, pen en degen veil te hebben voor waarheid, verlichting en wezenlijke vrijheid; die getoond heeft en nog toont, dat de verschillende eere-kruisen voor burgerlijke en militaire deugden, hem door den Vorst geschonken, met het volste regt op zijne borst prijken. Eer! voor hem die ze zoo draagt. Eer! voor Hem, die ze zoo waardig, zoo wel verdiend schonk!!

## Prijs-Courant van Effecten.

*Amsterdam, den 4den October.*

| | | gebl. | | | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|
| N. Werk. Schuld | 42¼ à 42¾ | 42⅜ | S. Perp. rente Par. | à | |
| » Uitgest. dito | ⅞ à $\frac{15}{16}$ | | » Dito Amsterd. | 48½ à 49 | 48¾ |
| » Kans-Biljetten | 15¾ à 16¼ | 16 | » Obl. te Londen | 29¼ à 29⅜ | 29½ |
| » Amort. Synd. | 71¼ à 71¾ | 71½ | » Uitgest. schuld | à | |
| » Dito dito | 56¼ à 56¾ | 56½ | O. Obl. Ween. bank | à | |
| » Losrenten dito | à | | » Dito | à | |
| » Oorlogslasten | 90¾ à 91¼ | 91 | » Cert. *Goll.* en Co. | à | |
| » Schatkistbiljet. | 99 à 99¼ | 99⅛ | » Obl. Metalliek | 84¾ à 85¼ | 85 |
| » Dito | 99 à 99¼ | 99⅛ | » Idem London | à | |
| » Dito | à | | » Bank-Actien *ƒ* | à | |
| » Neg. 1831 6 pCt. | 96 à 96½ | 96¼ | » A. *ƒ* 100 *Roths.* | à | |
| » Dito 1832 5 pCt. | 81 à 81½ | 81⅜ | » Dit. *ƒ* 250 dito | à | |
| » Handelmaats. | 86¼ à 86¾ | 86½ | Pruissische loten | à | |
| F. Inschrijving | 67¾ à 68¼ | 68 | N. Cert. *Falconnet* | 74½ à 75 | 74¾ |
| » Dito Certific. | à | | » Dito Londen | à | |
| R. Obl. *Hope en Co.* | 96 à 96½ | 96⅛ | D. Neg. Londen | à | |
| » Dito 1828en1829 | 97¾ à 98¼ | 98⅛ | E. Geconsolideerde | 83¾ à 84¼ | 84 |
| » Inschrijving | 60¾ à 61¼ | 61 | B. Neg. 1824 | à | |
| » Dito Certificat. | à | | G. Obligatien | à | |
| » Ct. Hamb. Adm. | à | | » Mexico | à | |
| » Dito Negot. 1831 | 87½ à 87¾ | | P. Aand. Neg. 42 m. | à | |
| » Te Lond. geneg. | à | | A. Aand. Neg. 3sted. | à | |

*De markt was heden stil, doch de prijzen der fondsen over het algemeen aangenamer.*

## Waterhoogte te Arnhem.

Den 4 Oct. 0 El 4 Palm 5 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.
Den 5 dito 0 El 4 Palm 0 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

Op den 26sten September is te LANGENBERG, bij ELBERFELD, in den ouderdom van 34 jaren, overleden, mijne Echtgenoote *MARGARETHA VAN DAVELAAR*. — Ik geef langs dezen gebruikelijken weg aan Familie en Vrienden kennis, met verzoek van brieven van rouwbeklag te worden verschoond.

G. VAN ALPHEN DE VEER.

§ § § De PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN *GELDERLAND* berigt, dat hare gewone Vergadering weder zal aanvangen op Dingsdag den 6den November aanstaande, en noodigt hen, die tot het afleggen van examen wenschen te worden toegelaten, uit, om zich deswege te adresseren, en de vereischte bewijsstukken *franco* toe te zenden, *uiterlijk* op den 27sten October, aan den Ondergeteekenden, wonende te *Nijmegen*.

*Arnhem*, den 5den October 1832.

In naam der Commissie voornd.,
Dr. C. VAN ELDIK.
*Secretaris.*

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.
AGENTSCHAP *ZUTPHEN*.
VERPACHTING.

De AGENT van het DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op Maandag den 15den October 1832, des morgens ten 10 ure, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van *Winterswijk*, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar aan de meestbiedenden verpachten, de navolgende DOMANIALE UITGANGEN en PRAESTATIEN, in natura, als:

De ERFPACHTEN uit de Goederen *Oosterik*, *Grønde*, *Sikkink* en *Buitink*, onder *Winterswijk*.

De WINTERWYKSCHE KOORN- en ZAKTIEND, gelegen onder *Aalten*, *Winterswijk*, *Dinxperlo*, *Lichtenvoorde*, *Groenlo* en *Vreden*.

De KOORN- en ZAKTIEND, onder *Didam* en *Zeddam*.

De SCHANSKORVEN onder *Lichtenvoorde*.

Het MISKOORN en THINZEN, bestaande in KOORN, VLAS, GELD, enz., gevestigd in onderscheidene Erven, onder *Winterswijk*.

Het INKOMEN des VICARY *St. Antonie*, met de ZAK- en BLOEDTIEND, onder *Aalten* en *Winterswijk*.

Eenige KOORN- en GELDRENTEN, onder *Aalten*, *Winterswijk* en *Boekholt*.

De TOEPACHTEN uit 't Erve *Hortelder*, onder *Winterswijk*.

De GRAANPACHT van twee stukken BOUWLAND, *de Pieperskamp* en *de Vrieskamp*, bij den *Oldenkamp*, onder *Winterswijk*.

En zulks op alle zoodanige Conditien als voor de daags bekend hebbende ter visie liggen, zoo ten Kantore van den ondergeteekenden Agent; als ter Secretarie der voormelde Gemeenten.

De Agent voornoemd,
(get.) J. VAN LAMSWEERDE.

† † † Op Woensdag den 17den October 1832, des voormiddags ten 9 ure, zullen, ten huize van *J. DE BRUIN*, in *de Zwaan*, te *Elden*, in het openbaar worden verkocht 150 zware YPENBOOMEN, zoo als op het Goed *Westerveld*, onder *Elden*, in perceelen zijn uitgebaakt.

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFROI*, residerende te *Arnhem*, berigt door deze, dat het LANDGOED *Bronbeek*, aan den straatweg tusschen *Arnhem* en *Velp*, in No. 108 dezer Courant van den 11den September ll. en vroeger breeder omschreven, waarvan de finale toewijzing zal plaats hebben in het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, den 17den October 1832, 's avonds ten 6 ure, bij inzet met de hoogen is gebragt, als volgt:

1o. Het BUITENGOED *Bronbeek*, c. a. op *ƒ* 10,651.00.
2o. De WEIDE, *de Rozendaalsche weide*, op - 2582.00.
3o. Beide perceelen in massa op . . . . - 14,300.00

† † † Men is voornemens, op Donderdag den 11den October 1832, en zoo noodig, volgende dagen, te beginnen, telkens des voormiddags ten 9 ure, op het Kasteel te *Huissen*, publiek aan de meestbiedende te verkoopen: Eenige MAHONYHOUTEN en andere MEUBELS, BEDDEN, SPIEGELS, KOPER en TIN, MELKKOEIJEN, RUNDEREN en VARKENS, TIMMER- en BRANDHOUT, RYTUIGEN, eene goede VISCHZEGEN van de grootste soort enz.

Alles daags voor de verkooping te zien.

† † † Bij deze wordt herinnerd, dat de laatste Veiling der ONGEREEDE GOEDEREN, van *J. VAN BRANDENBURG*, te *Westervoort*, waarvan de inzet op den 27sten September ll. plaats had, zal hebben ten huize van *B. U. S*, aan de *Westervoortsche Dijk*, op Donderdag den 11den October 1832, des *voormiddags* ten 11 ure.

§ § § Een MAN van middelbaren Ouderdom, sedert lang in het vak van Onderwijs werkzaam, de Fransche, Hollandsche, Engelsche en Duitsche Talen magtig, (alsmede ook een goed gedeelte van het Italiaansch) voorzien van een Acte van Examen enz. enz., zag zich gaarne, met of voor half November als Ondermeester in een of ander Instituut, tegen een billijk salaris, geplaatst. Adres, onder de letter R., te *Ravenstein*, aan den Heer *G. E. R. N. E. S.*

*** Op den eersten October 1832, is door *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, aan den Ed. Achtb. Heer Burgemeester dier stad, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond: CARL NICOLAI, *Umgangsbuch für Gebildete des weiblichen Geschlechts*. 2 *Bändchen*, 2te *Auflage*.

Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

CAROLINE PICHLER, *Frederik de Strijdbare*, 4 deelen . . *ƒ* 7-20.

Voorts debiteert hij, met succes, de volgende, vroeger bij wijlen zijnen vader, den Heer *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*, ten behoeve van het Hooger en Lager Onderwijs, uitgegeven Boekwerken, als:

I. Euripides Andromache, cum notis J. LENTING . . . *ƒ* 3-90.
II. H. FRIESEMAN, Nieuw Nederduitsch-Latijnsch Woordenboek - 7-00.
III. J. P. JUNIST, Lexicon Latino-Belgicum . . . . - 6-40.
IV. DÖRING, Vertalingsproeven voor gevorderde leerlingen in de Latijnsche taal, 2 deelen, 2de druk . . . . . *ƒ* 2-65.
V. DORN SEIFFEN, verkorte Latijnsche Spraakkunst voor de scholen - 0-90.
VI. JACOBS en DÖRING, Latijnsch Leesboek, ter dienste der Nederlandsche Jeugd, bewerkt door G. LEEN, 1ste deel. . . *ƒ* 1-25.
Idem, idem, 2de deel . . . . . . . - 1-10.
Idem, idem, 5de deel . . . . . . . - 1-10.
Het 3de en 4de deel is ter perse.
VII. SPEIJERS, Grieksche Schoolbibliotheek, 1ste en 2de stukje *ƒ* 1-10.
VIII. VAN MOOCK, Dictionnaire Hollandais et Français . . . - 10-90.
IX. Handboek der Engelsche taal- en letterkunde . . . - 2-40.
X. Sammlung auserlesener Geschichten und Erzählungen, zum Nutzen und Vergnügen derer, welche die deutsche Sprache erlernen wollen, 4te Auflage . . . . . . . *ƒ* 0-75.
XI. VAN WIJK, RZ., nieuwe Handleiding tot de Aardrijkskunde, 3 deelen met 2 kaarten . . . . . . . - 2-00.
XII. Beknopte geschiedenis der voornaamste Landen en Volken der Wereld, 3 stukjes, 2de druk . . . . . *ƒ* 0-50.
XIII. Belangrijke Verhalen uit de Algemeene Geschiedenis, 2 stukjes, nieuwe druk . . . . . . . *ƒ* 0-40.
XIV. BOMHOFF, Geslachtlijst der Nederduitsche zelfstandige Naamwoorden, 2de druk . . . . . . . *ƒ* 0-25.
XV. BRAAKENBURG, Levensschetsen van voorname Nederlandsche Vrouwen . . . . . . . . . *ƒ* 0-20.
XVI. NIEUWOLD, het leven van Jezus, voor kinderen van 5—7 jaar - 0-20.
XVII. Over de Werkwoorden der Fransche taal en derzelver vervoeging . . . . . . . . . - 0-15.
XVIII. Vaderlandsche Geschiedenis in 52 lessen, voor de Nederlandsche Jeugd en Scholen, 7de druk . . . . . *ƒ* 0-30.
XIX. WILLEMSEN, de Duitsche Kindervriend in een' Hollandschen verwaard, 3 stukjes, nieuwe druk . . . . . *ƒ* 0-30.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.